

Фенчик Н.Р., студентка ПО-1сп;
Науковий керівник:
к.пед.н., доцент **Лавренова М. В.**,
Мукачівський державний університет

ТЕХНОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ В СОЦІАЛЬНО-ВИХОВНІЙ РОБОТІ

Розвиток творчої особистості учнів на сучасному етапі вдосконалення шкільної освіти є питанням особливо актуальним, оскільки зараз постає гостра потреба у творчих, активних, креативних особистостях, тому педагоги покликані виявляти творчі якості вже на початковому етапі праці зі школярами, дбати про їх глибший розвиток. Розвитку творчих якостей учнів присвячено праці українських та зарубіжних науковців, зокрема: І. Беха, Л. Виготського, Г. Воллеса, В. Давидова, В. Дружиніна, Дж. Гілфорда, С. Глухова, Д. Ельконіна, С. Рубінштейна, П. Торренса, та ін.

Формування особистості – процес суперечливий та довготривалий, на перебіг якого впливають не тільки біологічні фактори, але і соціальні. Одним із факторів творчого розвитку є творча обдарованість, яка опирається на потреби, здібності та інтереси. Під поняттям «творчі здібності» розуміють комплекс інтелектуальних і особистісних особливостей індивіда, що сприяють самостійному висуванню проблем, генеруванню ідей та їхньому нестандартному втіленню [2; 3].

Український педагог В. Сухомлинський писав: «Без творчості немислимі пізнання людиною своїх сил, здібностей, нахилів; неможливе утвердження поваги до себе... Без творчого життя особистість не може бути вихованою, без творчості немислимі духовні-емоційні, естетичні, ідейні взаємини між особистостями в колективі»[1, 71].

Для того, аби учень почував себе комфортно педагогом повинні бути створені всі необхідні умови, в яких особистість буде розвиватися, серед них:

- створення необхідних психолого-педагогічних умов, атмосфери доброзичливості в процесі виховної роботи;
- організація дозвілля учнів з опорою на інтереси молодших школярів; учнів з розв'язання творчих завдань здійснюються з опорою на їхні інтереси, потреби, потенційні можливості, здібності тощо;
- дослідницьке підґрунтя поставлених завдань, яке спонукає до поглиблення інтересів та спонукає учнів до саморозвитку.

Психологами доведено, що молодший шкільний вік – один із визначальних періодів у формуванні творчої особистості, оскільки саме тоді свідомість школяра виховується під впливом соціального середовища, а також в процесі діяльності. [2, 256]. Тому важливим є підбір технологій, які сприятимуть формуванню творчої особистості та базуватимуться на психічних особливостях, враховуватимуть ознаки емоційної та пізнавальної сфер даного віку, тому під час організації виховних заходів варто звертати увагу на такі фактори[3, 189]:

- кожна дитина є унікальною;
- виховний процес є процесом співпраці учня та педагога;
- будь-який вид творчої діяльності повинен мати виховне підґрунтя;
- стимулювання творчої уяви відбувається у ході спостереження;

Варто зазначити, що важливим показником, який свідчить про високий рівень творчості учня є його свідоме бажання до оволодіння знаннями з певного напрямку. Під «свідомим» ми розуміємо поняття особистістю значущості творчості у процесі життєдіяльності, наявність потреби займатися творчою діяльністю. Під час процесу формування творчої особистості потрібно звертати увагу на талановитість і творчі сили вихованця, всебічний розвиток, вид творчої праці, індивідуальний підхід, колективну творчу діяльність. В процесі розвитку творчих здібностей учнів важливу роль відіграє педагог,

оскільки його найголовнішим завданням є управління процесами творчого пошуку учнів, створення сприятливих виховних ситуацій та використання у свої

Таким чином, при підготовці молодших школярів до творчої діяльності, значну увагу слід зосередити на розвитку усвідомленого спонукання їх помислів та дій до творчості, потягів та бажань оволодіти вміннями та знаннями, котрі визначають творчий пошук, нестандартне мислення, оригінальність тощо.

Отже, підсумовуючи все вище сказане, можна зробити висновок, що проблема розвитку творчих здібностей молодших школярів є центральною проблемою в сучасній педагогіці, оскільки одним із її завдання є розвиток всебічно розвиненої особистості, яка готова до долання труднощів та втілення в життя творчих, нестандартних ідей.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Сухомлинський В. О. Методика виховання колективу / В.О. Сухомлинський. – К.: Рад. школа, 1971. – С.71–136.
2. Павелків Р.В. Дитяча психологія: навч. Пос. Для самост. роб. студ. / Р.В. Павелків, О.П. Цигипало.-К.: Академвидав, 2008.-432 с.
3. Скрипченко О.В. Вікова і педагогічна психологія О.В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук та ін..-2-е вид., допов-К.: Каравела, 2009.-400 с.

Фізер В.С., студентка групи ПО-1 ОС «Магістр»;
Науковий керівник:
к.пед.н., доцент **Молнар Т.І.**
Мукачівський державний університет

ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ПРОБЛЕМИ НАВЧАННЯ ЛІВОРУКИХ ДІТЕЙ

В умовах реформування загальної середньої освіти актуальною постає підготовка вчителя, яка забезпечить оптимальні умови навчання, розвитку й виховання молодших школярів, із урахуванням їхніх вікових, індивідуальних та психофізіологічних особливостей і потреб. Вивчення джерельної бази, аналіз практичної діяльності вчителів початкових класів засвідчили збільшення кількості ліворуких дітей, які вступають до першого класу.

Існує значна кількість наукових напрацювань щодо проблеми ліворукості, а саме: положення про функціональну асиметрію мозку (Н. Брагіна, В. Деглін, О. Лурія), розвиток емоційно-вольової та мотиваційної сфер ліворуких учнів (Н. Батов, Д. Кимура, Е. Хомська), врахування індивідуально-психологічних особливостей у навчанні (Т. Ахутіна, Н. Корсакова, А. Семенович), навчання та виховання ліворуких дітей (М. Безруких, М. Захарійчук, І. Цепова).

На основі аналізу наукових джерел встановлено, що проблема ліворукості не є новою. З позиції нейропсихології, фізіології, психології вона розглядається більше ста років. Нагромадження наукових знань зумовило визнання факту існування ліворуких дітей як норму розвитку, необхідність його глибокого наукового аналізу і осмислення.

Поняття «ліворукість» немає єдиного визначення. У Великому тлумачному словнику зазначається, що «ліворукість» – генетично зумовлена схильність людини діяти переважно лівою рукою, а «ліворукий» – це такий, для якого властива ліворукість [1, с.617]. У Психологічній енциклопедії «ліворукість» трактується як вроджене чи вимушене переважаюче використання лівої руки при виконанні життєво важливих практичних дій. Людину, якій властива вроджена ліворукість називають лівшою [2, с.186].

У Педагогічному словнику за редакцією М. Ярмаченка «ліворукість» визначається як схильність людини діяти переважно лівою рукою, зумовлена особливостями центральної нервової системи, зокрема розташуванням деяких нервових центрів. Ліворукість буває природженою (передумови для цього створюються в процесі внутрішньоутробного розвитку організму) і вимушеною, зумовленою ушкодженням або захворюванням правої руки.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>